

Реформа законодавства про захист економічної конкуренції

Обговорення в Комітеті ВРУ з питань економічного розвитку

03 листопада 2020

Основні напрямки змін: I етап

Визначення
термінів

Концентрації

Проведення
перевірок

Пріоритетність у
справах

Звільнення від
відповідальності та
врегулювання у справах,
відшкодування збитків

Солідарна
відповідальність по
сплаті штрафів

Фінансова
незалежність

Склад та
правомочність
колегіальних органів

Основні напрямки змін: II етап

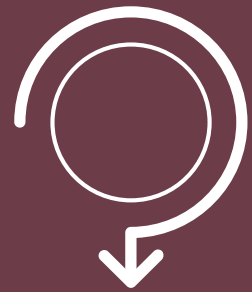
Пропозиції народного депутата:

- Поняття: узгоджені дії, домінуюче положення та зловживання ним
- Зобов'язання по концентраціях
- Порядок призначення державних уповноважених
- Судова реформа – створення нового суду

Додаткові пропозиції АМКУ:

- Інституційна незалежність
- Попереднє рішення
- Строки давності
- Доступ до матеріалів справи та використання зазначеної в них інформації
- Адміністративний перегляд рішень
- Інше

 Публічні закупівлі (окремий законопроект)

Проведення перевірок

Проведення перевірок: Мета

#1

Зростання ефективності розслідування порушень законодавства про захист економічної конкуренції

#2

Правова визначеність для суб'єктів господарювання

#3

Запровадження нових інструментів розслідування справ

#4

Можливість проведення перевірок у приватних приміщеннях

#5

Наближення до законодавства ЄС, виконання вимог Меморандуму з МВФ

Проведення перевірок: Розширення повноважень АМКУ

Перевірка проводитиметься:

- **у разі наявності ознак порушення** (під час розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції)

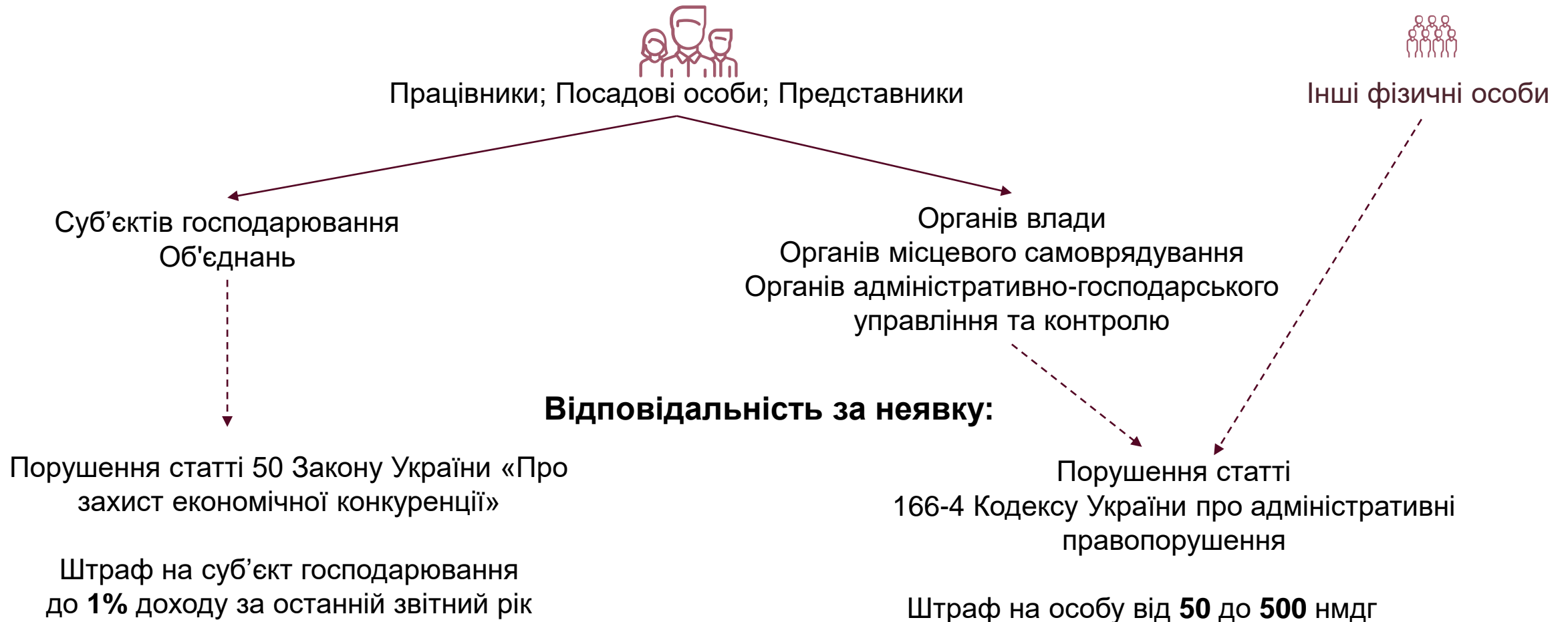
- **з метою збирання доказів порушення**

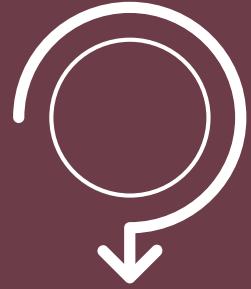

- **у місцях проживання та інших володіннях – на підставі рішення суду**

Додаткові інструменти: Виклик осіб

Для надання пояснень по справі можуть бути викликані:

Пріоритетність у справах

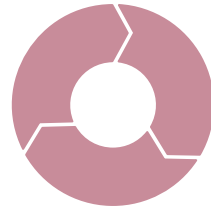
Пріоритетність у справах: Мета

Фокус на пріоритетних справах

Ефективний розподіл ресурсів АМКУ

Наближення до законодавства ЄС

Пріоритетність у справах: Механізм

Заява СГ, подання органів
влади

Затверджені АМКУ

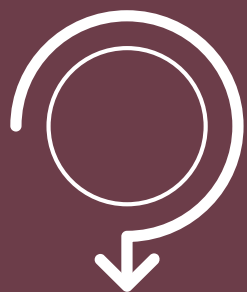
Відповідність пріоритетам
діяльності АМКУ

Розпорядження про
відкриття справи

Право прийняти
розпорядження про
відмову в розгляді справи

Солідарна відповідальність
по сплаті штрафів,
відшкодування збитків

Солідарна та субсидіарна відповідальність суб'єктів господарювання: Мета

#1

Невідворотність покарання

#2

Зменшення випадків ухилення суб'єктами господарювання від відповідальності шляхом виведення активів та фактичного доведення юридичних осіб до банкрутства

#3

Наближення законодавства до ЄС

Солідарна та субсидіарна відповідальність суб'єктів господарювання: Група як єдиний СГ

Ситуація зараз	Після прийняття законопроекту
<ul style="list-style-type: none">▪ Відповідальність часткова: штраф накладається на кожного суб'єкта господарювання залежно від ступеня порушення: «розщеплення» групи компаній для притягнення до відповідальності▪ Кожний суб'єкт господарювання відповідальний лише за штраф, накладений на нього▪ У суді - окреме судове провадження щодо кожного з відповідачів => переобтяження ресурсів Комітету + суперечлива практика	<ul style="list-style-type: none">▪ Штраф накладається на Групу СГ у складі окремих СГ – не потребує розщеплення▪ Відповідальність – солідарна▪ У суді – об'єднання в єдине провадження => повнота аналізу + заощадження ресурсів

Солідарна та субсидіарна відповідальність суб'єктів господарювання: Група як єдиний СГ

Ситуація зараз	Після прийняття законопроекту
<ul style="list-style-type: none">▪ Сплата штрафу є індивідуальною відповідальністю кожного суб'єкта господарювання▪ Суб'єкти господарювання ухиляються від виконання рішень Комітету, виводячи свої активи в межах групи компаній▪ Компанія-відповідач, після спустошення, ліквідується, «продається», вводиться у банкрутство або просто кидається напризволяще▪ Рішення Комітету залишаються невиконаними	<ul style="list-style-type: none">▪ правонаступники, засновники (учасники) відповідача, які входять до групи – солідарно несуть субсидіарну відповідальність▪ Підстава: стягнення штрафу є неможливим внаслідок припинення такої особи, доведення до банкрутства в результаті дій її засновників (учасників, акціонерів), які мають право давати обов'язкові для відповідача вказівки

Фінансова незалежність

Плинність кадрів

~ 20% - всього по АМКУ

> 40% - всього в органі оскарження

Порівняння в розрізі
середньомісячної
зарплати та зарплати на
одного працівника в рік

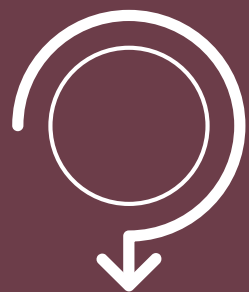

Визначення термінів

Визначення термінів

Чинна версія	Проект	Мета
Ст. 1. Контроль – це вирішальний вплив...	Ст. 1. Контроль – це <u>можливість мати</u> вирішальний вплив...	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Посилення контролю за концентраціями ✓ Наближення до законодавства ЄС
Ст. 1. Група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими	Ст. 1. Група суб'єктів господарювання, <u>пов'язаних відносинами контролю.</u>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ виправлення норми, яка не враховує вертикальну пов'язаність компаній
Відсутнє (для визначеності під час проведення перевірок)	Ст. 1. інше володіння - транспортний засіб, земельна ділянка, гараж, інші будівлі чи приміщення побутового, службового, господарського, виробничого та іншого призначення тощо...	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Правова визначеність меж проведення перевірок ✓ Наближення до законодавства ЄС

Концентрації

Концентрації: Мета

Вдосконалення механізму контролю за концентраціями в Україні

Зосередження уваги
саме на конкуренції на
українських ринках

Імплементация угоди про асоціацію
України та ЄС з урахуванням
локальної специфіки

Розширення
процесуальних прав
учасників концентрації

Концентрації: Визначення

Чинна версія	Проект	Мета
<p>Ст. 22 ч.1. Мета З метою запобігання <u>монополізації товарних ринків, зловживання монополюючим становищем, обмеження конкуренції</u></p>	<p>Ст. 22 ч.1. Мета З метою запобігання <u>суттєвого обмеження конкуренції</u>, яке може бути наслідком набуття або посилення монополюючого або домінуючого становища Ст. 25. Аналогічно – підстави для заборони</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Розширення мети - фокус на суттєве обмеження конкуренції, зокрема, внаслідок монополізації ✓ Наближення до ЄС
<p>Норма визначена у понятті контролю</p>	<p>Ст. 22 ч.2 п.2 б) – укладання договорів, що забезпечують вирішальний вплив як презумпція</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Наближення до ЄС ✓ Посилення контролю за концентраціями
<p>Ст. 22 ч.2 п.3 – критерій відсутності координації поведінки</p>	<p>Ст. 22 ч.2 п.3 – критерій повнофункціональності</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Наближення до ЄС

Концентрації: Мета змін порогів

Мета	Засіб досягнення
<ol style="list-style-type: none">1. Зосередження уваги саме на конкуренції на українських ринках2. Зменшення адміністративного тиску на бізнес	<ul style="list-style-type: none">✓ Рахується лише об'єкт придбання - адже показники тієї частини групи продавця, відносини з якою припиняються, не мають впливу на конкуренцію (пряма норма Угоди про асоціацію України та ЄС)
Недопущення обмеження конкуренції, зокрема шляхом монополізації українських ринків	<ul style="list-style-type: none">✓ Зменшення порогових показників для об'єкту придбання в Україні (адже рахується лише об'єкт, а не група придбання)✓ Запобіжник проти придбання по частинах – вважається однією концентрацією протягом 2 років

Концентрації: Пропозиції змін фінансових порогів

Local nexus

ст.22 ч.2 п.2 підп. «а»-«в»

Компанія А – покупець

Компанія Б – об'єкт придбання

Сукупна вартість активів або сукупний обсяг реалізації товарів **в Україні**
> 30 млн €

Вартість активів або обсяг реалізації товарів **об'єкту придбання в Україні**
> 2 млн €

Іноземні інвестиції

ст.22 ч.2 п.2 підп. «а»-«в»

Компанія А – набувач

Компанія Б – об'єкт придбання

Сукупний обсяг реалізації товарів
> 150 млн €

Сукупна вартість активів або обсяг реалізації товарів **в Україні**
> 2 млн €

Концентрації: Розширення процесуальних прав

Що пропонується

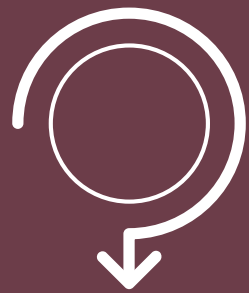
Ст. 23-1. Можливість проведення слухань за клопотанням сторін під час розгляду справи.
Фіксація протоколу.

Ст. 30. При наданні пропозицій щодо зобов'язань під час розгляду справи – можливість подовження терміну розгляду на 1 міс.

Ст.31. Можливість ознайомлення з матеріалами справи при встановленні підстав для заборони.

Мета

- ✓ Розширення процесуальних прав учасників концентрації та УД
- ✓ Наближення до законодавства ЄС

Звільнення від
відповідальності та
врегулювання у справах

Звільнення від відповідальності (Leniency) Врегулювання у справах (Settlement): Мета

Виявлення картелів

Заохочення учасників антиконкурентних узгоджених дій до розкриття таких дій Комітету

Економія ресурсів держави - прискорення та ефективність розслідування антиконкурентних узгоджених дій

Отримання нових, додаткових доказів

Врегулювання у справах - зменшення навантаження на судові органи

Запровадження принципу *Res judicata* (остаточність рішення)

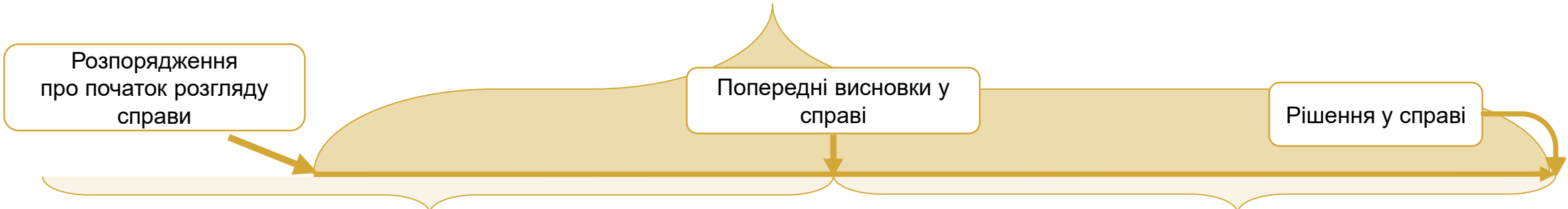
Наближення до законодавства ЄС

Пришвидшення сплати штрафу

Звільнення від відповідальності (Leniency) Врегулювання у справах (Settlement)

Розгляд справи

Можливість подання заяви **про звільнення від відповідальності** (лише для антиконкурентних узгоджених дій)

Вимоги до заявника:

- співпраця з Комітетом до прийняття рішення у справі
- надання істотних доказів (які відсутні в Комітеті)
- припинення участі у картелі (якщо інше не повідомлено Комітетом)
- не примушувати інших учасників до вчинення антиконкурентних узгоджених дій або їх продовження (лише для повного звільнення)

Переваги для заявника

Для 1-го заявника - повне звільнення від штрафу
Для наступних заявників зменшення розміру штрафу (1-й – до 50%, 2-й – до 30%, наступні – до 20%)

Переваги для держави

Швидше розслідування справ за допомогою наданих доказів
Економія ресурсів держави для розслідування справ та зменшення навантаження на судові органи

Приведення підзаконних актів у відповідність до законодавства

Можливість **врегулювання у справі** (лише для антиконкурентних узгоджених дій та зловживання монопольним становищем)

Вимоги до заявника:

- Визнання порушення
- Визнання штрафу

Підписання мирової угоди, що затверджується судом

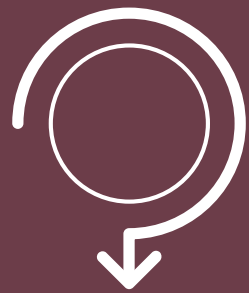
Переваги для заявника

Зменшення розміру штрафу на 15%

Переваги для держави

Економія ресурсів держави - зменшення навантаження на судові органи

Приведення підзаконних актів у відповідність до законодавства

Склад та правомочність колегіальних органів

Утворення і діяльність колегіальних органів

Очільник постійно діючої Адміністративної колегії

Зараз

Перший заступник
або заступник

Буде

ДУ зі складу

Правомочність органів Адміністративної колегії АМКУ та ТВ

Зараз

Більшість зі складу

Буде

Всі члени